

VIT UPPLIVDU SERLIGAN FRÍÐ OG HITA Í FØROYUM

– Í Føroyum upplivdu vit ein frið og eina hita, sum vit ikki høvdu kent áður, sigur Steen Skovsgaard, sum eitt skifti virkaði sum prestur í Klaksvík. Nú hevur hann givið nýggja bók út, har hann brúkar onkrar søgur úr Føroyum í sínum hugleiðingum – millum annað eina heilt serliga jólagudstænastu í Haraldssundi

Hendan myndin av konfirmantum í Christianskirkjuni í Klaksvík hongur á veggnum í verkstaðnum hjá Steen Skovsgaard í Brabrand

EYÐUN KLAKESTEIN

Inovember mánaði í 1988 flutti danski presturin Steen Skovsgaard saman við konuni og teirra fyra børnum, tað elsta var 11 ár, til Klaksvíkar at búgva og virka.

– Vit vóru øll spent at sleppa til Føroya, men vit skuldu líka venja okkum við tær nýggju umstøðurnar. Eg haldi, at konan sat triggjar dagar frammanfyri vindeygad og hugt út, har tað var myrkt og vátt dag eftir dag. Hon spurdi meg, hvat vit gjørdur her. Tá ið mín arbeidssuppgáva var liðug, mátti eg yvirtala hana til at flyta úr Føroyum aftur, sigur Steen Skovsgaard.

Síðani hann varð útbúgvinn prestur í 1979, hevur Steen Skovsgaard virkað í donsku fólkakirkjuni mest sum uttan íhald fram til september mánað í ár, tá ið hann lat seg pensjónera 68 ára gamal. Fyrstu nógvu árin var hann prestur í Gellerup kirkjuni í Aarhus-forstaðnum Brabrand, sum varð heim hjá manninum, sum er ættaður av Fjóni. Í 2005 varð hann biskupur á Lolland-Falster og røkti starvið fram til 2017. Hann hevur eisini havt mong onnur

álitsstørv innan danskt kirkju- og samfelagslív.

Frá november í 1988 til juni 1989 var hann fyribilssettur prestur í Klaksvík, tá ið Henning Bøgesvang var burturstaddur eitt tíðarskeið.

Nú um dagarnar gav Steen Skovsgaard út nýggja andaktsbók, har hann eitt nú brúkar upplivingar í Føroyum í onkrum av sínum tekstum. Bókin kallast »Giv mig en tanke« og inniheldur 208 stuttar andaktir.

Fluttu til Føroya

Tað var í september mánaði í 1988, at Steen Skovsgaard datt um eina lýsing eftir avloysarapresti til Norðoya vestara prestagjald.

– Vit høvdu verið 10 ár í Gellerup, og hóast vit trivust sera væl og høvdu tað gott har, hevði eg hug at royna okkurt nýtt, tó uttan at rýma heilt úr starvinum í Gellerup. Tíðaravmarkaða starvið í Klaksvík var júst ein slíkur møguleiki. Okkum dámdi væl at ferðast í norðurlondum, og konan var eisini hugað at fara til Føroya. Eg hevði hoyrt Anniku Hoydal syngja um »mit ville våde land«, men tá kendu vit lítið og einki til Føroyar, og fyri okkum kendist Føroyar vera sum eitt fremmant ævintýrland.

– Eg sendi umsókn til Klaksvíkar, og á mínum føðingardegi tann 30. september ringdi telefonin. Tað var Fróði Lassen, sum sat í kirkjuráðnum í Klaksvík. Hann segði bara stutt og greitt: »vit hava valt teg, nær kanst tú koma?«. Har var eingin setanarsamrøða ella nakað, eg fekk bara boð um, at eg kundi fáa starvið. Fyri meg kendist tað sum ein ordans føðingardagsgáva at fáa, og eg tók av.

Síðan gekk tað skjótt fyri seg. Familjan riggaði av í Gellerup, pakkaði ein konteynara, og ein góðan mánaða seinni vóru tey komin til Klaksvíkar, har tey skuldu etablera seg sum familja av nýggjum.

– Føroyar vóru bergtakandi. Jú, tað var sera myrkt, ofta vátt og ilsligt, men vit vandu okkum við tað og komu at trívast sera væl. Vit høvdu góðar grannar, komu at kenna nógv fólk og upplivdu ein frið og eina hita, sum vit ikki høvdu kent áður. Tað var nakað heilt annað at vera prestur í Norðoyggjum, enn tað var í einum stórbýi í Danmark. Tá ið eg fyrstu ferð fór við Barsskor til Mikladals í prestaðrindum, varð eg væl móttikin: »Vælkomin til Mikladals í Jesu navni«. Tað var ein móttøka, sum eg ikki var vanur við at fáa í Danmark, sigur Steen Skovsgaard.

Upplivingar

Steen Skovsgaard hevur framvegis fleiri kenningar frá tíðini í Føroyum, og hann hevur øll árin síðani havt vinarlag við Jógvan Fríðriksson, bisp.

– Jógvan var prestur á Viðar-eiði tá, og hann var fyrsti prestur, eg hitti í Føroyum. Vit vóru starvsfelagar og fingi við tíðini eitt vinalag, sum framvegis heldur. Eg havi havt stórar upplivingar saman við Jógvani og konuni. Vit vóru eitt nú í Fugloy og vitjaðu og máttu rógva í árabáti út til Másan, tá ið vit skuldu av oynni aftur.

– Eg upplivdi føroyingar sera gestabliðar og vinarligar og fekk nógvar góðar upplivingar saman við føroyingum, bæði á landi og sjógv. Eg var eisini við í grindadrápi í Hvannasundi. Tá ið drápið var av, stóð eg á fleiri listum, bæði tí eg hevði luttikið í drápinum og skuldi hava heimapart, og tað var líkavið, at eg skuldi hava ein hálvan hval. Suðuroyingurin Arnfinnur hjálpti mær at skera upp, men eg segði við hann, at eg skuldi bara hava eitt kók og so kundi hann taka restina. Hann var glaður við og keypti sær eina nýggja frystiboks.

Familjan hevði tað gott í Føroyum, og gerandisdagurin var øðrvísi, enn hann var í Danmark.

– Konan var heimagangandi, og eg var eisini nógv heima. Vit komu tættari upp á hvønn annan sum familja, og tað var gott fyri okkum. Tá ið vit skuldu fara avstað aftur, var tað trupult fyri konuna og børnini, tí tey høvdu tað so gott í Føroyum. Starvið sum prestur í Fuglafirði var leyst, og fleiri bóðu meg søkja, men eg var eisini glaður fyri Gellerup og arbeiði har, so vit valdu at fara avstað aftur, sigur Steen Skovsgaard.

– Vit vóru jú ikki føroyingar, vir vóru framvegis frammand í Føroyum, hóast vit høvdu tað gott. Tá ið nøkur ungfolk sparkaðu eftir bilinum hjá okkum í Havn, tí hann hevði danskar nummarplátur, kundu vit staðfesta, at tað er munur á at vera innføddur føroyingur og danskari í Føroyum.

– Jákup Reinert Hansen lærði meg føroyska orðatakið »gløgt er gestsins eygað«, og tað er framúr, tí tað er ein positivur vinkul upp á fremmandafólk. Eg tók orðatakið við mær heim til Gellerup, har nógvir tilflytarar búgva, og eg royndi hugsa, at tey fremmandu kundu siggja nakað har, sum eg ikki sá, sigur Steen Skovsgaard, sum hevur virkað fyri styrkja sambandið millum tilflytarar og danskarar – millum kristindóm og islam.